II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA KESKPANGA MÄÄRUS (EL) 2021/728,

29. aprill 2021,

millega muudetakse määrust (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (EKP/2021/17)

EUROOPA KESKPANGA NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artikli 127 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikirja, eelkõige selle artikleid 3.1, 22 ning artikli 34.1 esimest taanet,

ning arvestades järgmist:

(1) Euroala liikmesriikides asuvad süsteemselt oluliste maksesüsteemide käitajad peavad tagama, et nende käitatav süsteemselt oluline maksesüsteem vastab kõrgeimatele kohaldatavatele standarditele, mis on sätestatud Euroopa Keskpanga määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) ([1]). Selle vastavuse järele vaatab iga süsteemselt olulise maksesüsteemi puhul üks eurosüsteemi keskpank, kes on selle tarvis määratud pädevaks asutuseks. Määruse (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) artikli 1 lõike 3 punktis iii sätestatud kriteeriumidele vastavate süsteemselt oluliste maksesüsteemide järele vaatab määratud pädeva asutusena Euroopa Keskpank (EKP). Selliste süsteemselt oluliste maksesüsteemide puhul võib siiski olla kasulik, et konkreetsetel ja erandlikel asjaoludel vaatavad nõuetele vastavuse järele kaks pädevateks asutusteks määratud eurosüsteemi keskpanka, st riigi keskpank ja EKP, et kasutada ära asjaomase riigi keskpanga teadmisi ja varem loodud suhteid asjaomase järelevaadatava üksusega ning ühtlasi arvestada EKP rolli selliste süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamises.

(2) Maksesüsteeme käsitatakse süsteemselt olulistena, kui nad vastavad määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) sätestatud kriteeriumidele nende suuruse, turuosa, piiriülese tegevuse ja teistele finantsturu infrastruktuuridele arvelduse pakkumise osas. Kiirelt muutuvad tehnoloogilised suundumused koos tarbijate muutuvate eelistustega võivad aga kaasa tuua põhimõttelisi muutusi maksete tegemise viisis. Selles kontekstis on oluline võtta arvesse kõiki potentsiaalselt asjakohaseid süsteemse tähtsusega tegureid ning seetõttu tuleks maksesüsteemide süsteemselt olulisteks maksesüsteemideks lugemiseks kehtestada täiendav, paindlik ja tulevikku suunatud metoodika, et tagada selliste maksesüsteemide suhtes kõrgeimate kohaldatavate järelevaatamise standardite kohaldamine, nagu on sätestatud määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28).

(3) Tagamaks menetlusgarantiide järgimine nii enne kui ka pärast EKP nõukogu poolt maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise otsuse tegemist, tuleks määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) sätestada nõuetekohase menetluse kord. Selle korra kohaselt saadab EKP kirjaliku teate menetluse algatamise kohta ja esitab põhjendused, miks ta on otsustanud lugeda maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks. Määruses (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) tuleks samuti ette näha süsteemi käitaja õigus tutvuda dokumentidega, olla ära kuulatud ja esitada vaie maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugeva otsuse peale.

([1]) Euroopa Keskpanga 3. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 795/2014 süsteemselt oluliste maksesüsteemide järelevaatamise kohta (EKP/2014/28) (ELT L 217, 23.7.2014, lk 16).

(4) Süsteemselt oluliste maksesüsteemide tegevus võib aja jooksul kõikuda. Süsteemselt oluliste maksesüsteemide tuvastamise raamistiku terviklikkuse tagamiseks, säilitades samal ajal võimalikult palju järjepidevust ja vältides maksesüsteemide sagedast ümberliigitamist, tuleks maksesüsteemi mitte enam käsitada süsteemselt olulise maksesüsteemina, kui see ei vasta kahe järjestikuse vastavusläbivaatuse käigus süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise kriteeriumidele. Süsteemselt olulise maksesüsteemi staatuse säilitamine sellise ajavahemiku jooksul ei pruugi siiski olla asjakohane, kui on ebatõenäoline, et süsteem vastab järgmisel vastavusläbivaatusel süsteemselt olulise maksesüsteemi kriteeriumidele. Seetõttu peaks olema võimalik ka varasem juhtumipõhisel hindamisel põhinev ümberliigitamine.

(5) Seetõttu tuleb määrust (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Muudatused

Määrust (EL) nr 795/2014 (EKP/2014/28) muudetakse järgmiselt:

1) artiklit 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EKP nõukogu võtab vastu põhjendatud otsuse, milles loetletakse käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad maksesüsteemid, nende käitajad ja pädevad asutused. See loetelu avaldatakse EKP veebilehel ja seda ajakohastatakse pärast iga muudatust.“;

b) lisatakse järgmine lõige 3-a:

„3-a. Olenemata lõikest 3 võib EKP nõukogu teha lõike 2 alusel kaalutletud ja põhjendatud otsuse lugeda maksesüsteem süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks ühel järgmistest juhtudest:

a) kui selline otsus on asjakohane, arvestades maksesüsteemi olemust, suurust ja keerukust, tema osalejate olemust ja tähtsust, maksesüsteemi asendatavust ja selle alternatiivide olemasolu, maksesüsteemi ja laiema finantssüsteemi vahelist suhet, vastastikust sõltuvust ja muid koostoimeid;

b) kui maksesüsteem ei vasta lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele üksnes seetõttu, et lõike 3 punktis b sätestatud nõuded on kehtinud vähem kui kalendriaasta jooksul, ja on tõenäoline, et maksesüsteem vastab ka järgmisel vastavusläbivaatusel nendele kriteeriumidele.“;

c) lõige 3a asendatakse järgmisega:

„3a. Lõike 2 alusel tehtud otsus kehtib kuni selle kehtetuks tunnistamiseni. Süsteemselt olulisteks maksesüsteemideks loetud maksesüsteemide vastavusläbivaatused tuleb läbi viia igal aastal tuvastamaks, kas maksesüsteemid vastavad jätkuvalt süsteemselt olulise maksesüsteemina määratlemise tingimustele. Lõike 2 kohaselt vastu võetud otsus tunnistatakse kehtetuks, kui:

a) kahel järjestikusel vastavusläbivaatusel tehakse kindlaks, et süsteemselt oluline maksesüsteem ei vasta lõikes 3 ja/või lõikes 3-a sätestatud nõuetele;

b) ühel vastavusläbivaatusel tehakse kindlaks, et süsteemselt oluline maksesüsteem ei vasta lõikes 3 ja/või lõikes 3-a sätestatud nõuetele ning süsteemselt olulise maksesüsteemi käitaja tõendab EKP nõukogu rahuldavalt, et ta tõenäoliselt ei vasta neile nõuetele enne järgmist vastavusläbivaatust.“;

d) lisatakse järgmine lõige 3b:

„3b. Maksesüsteemi käitajal on õigus 30 päeva jooksul alates otsuse kättesaamisest esitada EKP nõukogule vaie otsuse peale, millega asjaomane maksesüsteem loeti süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks. Vaie peab sisaldama kõiki põhjendusi ja tõendeid ning see tuleb adresseerida kirjalikult EKP nõukogule. EKP nõukogu põhjendatud vaideotsus edastatakse maksesüsteemi käitajale kirjalikult. Selles teates teavitatakse käitajat tema õigusest pöörduda kohtusse vastavalt asutamislepingule. Kui EKP nõukogu ei ole kahe kuu jooksul alates vaide esitamisest otsust teinud, loetakse, et vaie on jäetud rahuldamata.“

2) artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punkt 5 asendatakse järgmisega:

„5) „pädev asutus“ –

a) artikli 1 lõike 2 kohaselt juhtivjärelevaatajaks määratud eurosüsteemi keskpank;

b) seoses maksesüsteemiga, mis on artikli 1 lõike 3 punktis iii sätestatud kriteeriumidele vastav süsteemselt oluline maksesüsteem, on „pädev asutus“ kas:

i) EKP; või

ii) kui eurosüsteemi riigi keskpank on määratud juhtivjärelevaatajaks viieks või enamaks aastaks vahetult enne artikli 1 lõikes 2 osutatud otsuse tegemist, siis nii EKP kui ka see riigi keskpank;“;

3) lisatakse järgmised artiklid 2a–2d:

„*Artikkel 2a*

Kirjalik teade maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise menetluse algatamise kohta

EKP teatab maksesüsteemi käitajale oma kavatsusest algatada artikli 1 kohane menetlus kõnealuse maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemiseks. Kirjalikus teates esitatakse kõik olulised faktid ja õiguslikud alused, mis on seotud asjaomase maksesüsteemi võimaliku lugemisega süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks.

Artikkel 2b

Õigus tutvuda dokumentidega maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise menetluses

Pärast artiklis 2a osutatud kirjaliku teate saamist on maksesüsteemi käitajal õigus tutvuda EKP toimikute, dokumentide või muu materjaliga, mille alusel hinnatakse kõnealuse maksesüsteemi süsteemset olulisust. See õigus ei laiene teabele, mida EKP, riigi keskpank või muu kolmas osapool, sealhulgas teine liidu institutsioon või asutus peab konfidentsiaalseks.

Artikkel 2c

Õigus olla maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise menetluses ära kuulatud

1. EKP poolt artikli 2a kohaselt saadetud kirjalikus teates antakse maksesüsteemi käitajale tähtaeg, mille jooksul ta võib kirjalikult esitada vastuväiteid, arvamusi ja seisukohti kirjalikus teates esitatud faktiliste asjaolude ja õiguslike aluste kohta. See tähtaeg ei või olla lühem kui 30 tööpäeva alates kirjaliku teate kättesaamisest maksesüsteemi käitaja poolt.

2. EKP võib anda maksesüsteemi käitajale tema taotlusel võimaluse esitada oma seisukohad suulisel ärakuulamisel. Ärakuulamise kohta koostatakse kirjalik protokoll, mille allkirjastavad kõik osalised. Protokolli ärakiri edastatakse kõigile osalistele.

3. Olenemata lõikest 2 võib EKP teha maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise otsuse ilma maksesüsteemi käitajat ära kuulamata, kui seda peetakse vajalikuks finantssüsteemi olulise kahjustamise vältimiseks.

Artikkel 2d

Maksesüsteemi süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lugemise otsuse põhjendamine

1. EKP otsusele lugeda maksesüsteem süsteemselt oluliseks maksesüsteemiks lisatakse selle otsuse põhjendus. Põhjendus peab sisaldab olulisi faktilisi asjaolusid ja õiguslikke aluseid, millel EKP otsus põhineb.

2. Kui artikli 2c lõikest 3 ei tulene teisiti, tugineb EKP käesoleva artikli lõikes 1 osutatud otsuse tegemisel üksnes neile faktilistele asjaoludele ja õiguslikele alustele, mille kohta maksesüsteemi käitajal on olnud võimalik esitada oma seisukoht.“;

4) artikli 21 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. EKP võtab vastu otsuse lõikes 1 nimetatud volituste teostamise korra ja tingimuste kohta. Otsuses tuleb selgelt märkida, kuidas neid volitusi kasutatakse ja milliseid menetlusnõudeid järgitakse, kui artikli 2 lõike 5 punkti b alapunkti ii kohaselt on nii EKP kui ka riigi keskpank mõlemad pädevad asutused.“;

5) artikli 22 lõige 6 asendatakse järgmisega:

„6. EKP võtab vastu otsuse parandusmeetmete kohaldamise korra kohta. Otsuses tuleb selgelt märkida, kuidas seda korda järgitakse, kui artikli 2 lõike 5 punkti b alapunkti ii kohaselt on nii EKP kui ka riigi keskpank mõlemad pädevad asutused.“

Artikkel 2

Lõppsäte

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Frankfurt Maini ääres, 29. aprill 2021

EKP nõukogu nimel
EKP president
Christine LAGARDE